

1

Gjorde du alt
det for mig?

*Guds nådegave er evigt liv
i Kristus Jesus, vor Herre.*

Rom 6,23

*Gud ske tak for hans
uudsigelige gave!*

2 Kor 9,15

*En uforgængelig og ukrænkelig og uvisnelig
arv, der ligger gemt i himlene til jer, som af
Guds magt ved troen bevares til en frelse,
der holdes rede til at åbenbares
i den sidste tid.*

1 Pet 1,4-5

*Alle gode og fuldkomne gaver kommer ned
fra oven, fra lysenes fader, hos hvem der
ikke findes forandring eller skiftende skygge.
Efter sin vilje fødte han os ved sandhedens
ord
til at være en førstegrøde
af hans skabninger.*

Jak 1,17-18

Han fortjener vores medfølelse. Når du ser ham, skal du ikke le. Du skal ikke håne ham. Du skal ikke vende ryggen til eller ryste på hovedet. Nej, når du møder ham, skal du blot nænsomt lede ham hen til den nærmeste bænk og hjælpe ham ned at sidde.

Vis lidt medlidenhed. Han er så frygtso, staklen. Med sine store, bange øjne er han som et jaget dyr midt på Manhattan. Som en Tarzan, der har forvildet sig ind i storbyens jungle. Eller som en strandet hval, der ikke aner, hvordan han er havnet her, og hvordan han nogensinde skal slippe væk herfra.

Hvem er han, denne fortabte eksistens? Dette sølle menneske, der trasker rundt uden mål og med? Tag din hat af i respekt for denne mand, for han er manden, der har vovet sig ind i dameafdelingen i stormagasinet for at finde en gave.

Dette drama udspiller sig måske ved juletid. Eller måske er anledningen hendes fødselsdag eller deres bryllupsdag. Hvad det end er, så har det tvunget ham ud af hans skjul. Han har måttet forlade sine trygge, vante omgivelser – byggemarkedet, sportsforretningen, det store farvefjernsyn i radioforretningen – for at vove sig ind i en ukendt verden af 'kvindeting'. Han er nem at få øje på. Det er ham, der står helt stille midt i forretningen, mens alle andre myldrer rundt. Hvis det ikke var for sveddråberne på hans pande, ville man tro, at han var en mannequin.

Men det er ikke en mannequin. Det er en mand i en kvindes verden, og synet af de ufattelige mængder undertøj har lammet ham. I supermarkedet, hvor han køber sit eget, er det foldet sammen og pakket i plastic og fylder kun en enkelt hylde. Han ser i ånden sig selv fare vild i denne skov af blonder. Hans far advarede ham engang mod steder som dette. »Gå aldrig ind i en butik, hvor der står 'lingeri' på facaden, min dreng.« Han skulle have lyttet til den gamle.

Han får endelig sat sig i bevægelse igen, men ved ikke, hvor han skal gå hen. Denne mand er nemlig aldrig blevet forberedt på dette øjeblik, ligesom jeg blev det. Min far lærte mig at se det som en udfordring, en manddomsprøve. Han underviste mig og min bror grundigt i, hvordan vi skulle overleve en indkøbstur i en 'dameforretning'. Far vidste, at hvis du skal begå dig i et fremmed land, må du lære sproget. Jeg husker tydeligt den dag, hvor han satte sig ned og lærte os de magiske ord.

»Der kommer en dag,« sagde han alvorligt, »hvor I vil blive nødt til at vove jer ind i løvens hule. Før eller senere vil en smilende kvinde komme hen og spørge, om hun kan hjælpe med noget. Da er det, I skal tage en dyb indånding og sige disse ord: 'Es-tée Lau-der.'« Hver jul og hver gang hun havde fødselsdag, modtog min mor de følgende år tre gaver fra de tre mænd i hendes liv: Estée Lauder, Estée Lauder og Estée Lauder.

I en årrække levede jeg således uden frygt. Men så mødte jeg Denalyn. Denalyn kunne ikke lide Estée Lauder. Jeg fortalte hende, at det ville få hende til at dufte moderligt, men det hjalp ikke. Det har været et tilbagevendende problem for mig lige siden.

I år satte jeg mig for, at jeg ville købe hende en kjole til hendes fødselsdag. Men da ekspedienten så spurgte mig, hvad størrelse Denalyn bruger, blev jeg svar skyldig. Jeg aner det virkelig ikke. Jeg ved, at jeg kan få armen hele vejen rundt om hende, og at hendes hånd passer perfekt i min. Men hvad størrelse kjole hun

bruger? Det har jeg aldrig vidst. Der er jo visse ting, man ikke bare kan spørge om.

Ekspedienten prøvede at hjælpe mig. »Hvordan er hun sammenlignet med mig?« Nu var jeg virkelig på den. Jeg var godt opdraget og vidste, at man skulle være høflig over for kvinder, men hvordan kunne jeg besvare det spørgsmål på en høflig måde? Jeg kunne jo ikke svare, som sandt var: »Hun er tyndere.«

Jeg så ned på mine fødder og rodede i hjerneboksen efter et godt svar. Jeg er jo da forfatter. Jeg måtte vel kunne finde på noget.

Jeg overvejede at være forholdsvis direkte: »Der er mindre af hende.«

Eller var det bedre med en positiv omformulering? »De er mere kvinde, end hun er.«

Måske ville en antydning være nok: »Er det rigtigt, at forretningen skal *indskrænke*?«

Det endte med, at jeg rømmede mig kraftigt og faldt tilbage på min børnelærdom: »Estée Lauder?«

Hun viste mig ned til parfumeafdelingen, men jeg bøjede af, da hun havde vendt ryggen til. Måske skulle jeg prøve en taske? Det kunne der vel ikke være så mange ben i. En lille fiks taske, der kunne indeholde kreditkort og penge, og hvad kvinder nu ellers kunne have brug for. Jeg havde brugt den samme mappe i otte år. Det måtte være muligt at købe en taske.

Ak ja, så himmelråbende naiv var jeg. Hvis du går ind i en herreforretning og spørger efter en mappe, så bliver du vist hen til en lille disk med et overskueligt udvalg af attachémapper. Brun eller sort? Det er det eneste, du skal tage stilling til. Hvis du derimod går ind i en dameforretning og siger til ekspedienten, at du gerne vil se på en taske, så fører hun dig ind i et særskilt rum. Et rum fuldt af hylder. Hylder fulde af tasker. Tasker med prisskilte på. Små prisskilte med store tal. Tal så store, at man pludselig føler behovet for en taske forsvinde fuldstændig.

Mens jeg filosoferede over dette, begyndte ekspedienten at stille spørgsmål – spørgsmål, som jeg ikke havde svar på. »Hvilken slags taske har Deres kone brug for?« Da hun af det tomme udtryk i mit ansigt forstod, at jeg ikke havde begrebet skabt om, hvilken slags taske Denalyn kunne bruge, begyndte hun at opremse mulighederne: »Håndtaske? Skuldertaske? Selskabstaske? Vadsæk? Mappe? Toilettaske? Sportstaske?«

Antallet af muligheder fik det til at svimle for mig, så jeg måtte sætte mig ned med hovedet mellem benene. Men det standsede hende ikke. Hun lænede sig bare lidt ind over mig og fortsatte: »Tegnebog? Indkøbstaske? Lommepong? Rygsæk?«

»Rygsæk?« Jeg løftede hovedet. Selv en mand ved, hvad en rygsæk er. Jeg rettede ryggen og gentog stolt: »Rygsæk.«

Men ekspedienten kunne tilsyneladende ikke lide mit svar. Hun begyndte at forbande mig på et fremmed sprog. Jeg fik ikke fat i det hele, men så meget forstod jeg da, at hun kaldte mig en »fæl ræv« og noget »østpak«. Jeg sprang op og flygtede. Men før jeg nåede uden for hørevidde, vendte jeg hovedet og råbte trodsigt hen over skulderen: »Estée Lauder!« Der fik hun den!

Ak ja, hvad må vi ikke gennemgå for at give gaver til dem, vi elsker.

Men vi fortryder det jo ikke, vel? Vi er parat til at gøre det igen. Faktisk *gør* vi det igen. Hver jul, hver fødselsdag vover vi os ud i det. Voksne går i legetøjsforretninger. Fædre går i teen-agerforretninger. Koner går i byggemarkedet, og ægtemænd går i afdelingen for dametasker.

Vi færdes steder, vi ikke plejer at færdes, og vi gør også ting, vi ikke plejer at gøre. Vi sidder ved midnatstid og samler cykler. Vi gemmer farvefjernsyn under trappen. Jeg hørte om en fyr, som lejede en hel biograf til sin bryllupsdag for at kunne se billederne fra deres bryllup sammen med sin kone.

Og vi ville gøre det hele igen, hvis det skulle være. Først presser vi druerne, og så drikker vi den lifligste vin her i livet

– gavens vin. Vi er allerbedst som mennesker, når vi giver. Og ikke alene det: Når vi giver, ligner vi Gud allermest.

Har du aldrig undret dig over, at Gud giver os så meget? Vi kunne klare os med langt mindre. Han kunne have gjort verden flad og grå. Det ville vi ikke have tænkt noget ved. Men det gjorde han ikke.

Himlen maled han blå
solopgangen orange
Vil du have noget smukt at se på
har du evig og altid en chance

Hvorfor blev egerens hale så busket?
Hvorfor fik fuglene tunger?
Hvorfor er en hvalp så pjusket
Torden så majestætisk, når den runger?

Hvorfor give blomsten duft?
Hvorfor give maden smag?
Er det mon fordi
Han godt kan li'
at se din glæde i dag?

Hvis vi giver gaver for at vise vores kærlighed, hvor meget mere vil Gud så ikke gøre det? Hvis vi – egoistiske og grådige som vi er – elsker at give gaver, hvor meget mere må Gud, den rene og perfekte Gud, så ikke nyde at give til os? Jesus sagde: »Når da I, som er onde, kan give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke jeres fader, som er i himlene, give gode gaver til dem, der beder ham?« (Matt. 7,11).

Guds gaver viser os noget om Guds hjerte, Guds gode og gavmilde hjerte. Jesu bror, Jakob, siger: »Alle gode og fuldkomne gaver kommer ned fra oven, fra lysenes fader« (Jak 1,17). Enhver gave er et vidnesbyrd om Guds kærlighed. Men ingen gaver

taler så stærkt til os om Guds kærlighed som korsets gaver. De er ikke indsvøbt i gavepapir, men i lidenskab. De ligger ikke under et træ, men under et kors. De er ikke pyntet med bånd, men oversprøjtet med blod.

Korsets gaver.

Der er blevet sagt meget om den gave, som korset er i sig selv, men hvad med de andre gaver? Hvad med naglerne og tornekrone? Hvad med det tøj, soldaterne tog? Det stof, som blev brugt til begravelsen? Har du givet dig tid til at åbne disse gaver?

Han havde jo ikke behøvet at give os dem. For at frelse dig og mig måtte han udgyde sit blod. Det var nødvendigt. Men han gjorde mere end nødvendigt. Uendelig meget mere. Når du betragter scenen med korset, hvad ser du så?

En eddikefyldt svamp.

En inskrift.

To andre kors, et på hver side af Kristus.

Dette er guddommelige gaver, som skal medvirke til at skabe det ganske særlige øjeblik, hvor du vil spærre øjnene op og gispe, og Gud vil høre dig hviske: »Gjorde du alt det for mig?«

Det smertens diadem

som forvred dit milde ansigt

Tre nagler gennem kød og træ

som holdt dig på din plads

Jeg forstår, at blodet måtte til

og modtager glad dit offer.

Men den bitre svamp, det spidse spyd

og spyttet i dit ansigt?

Var korset helt nødvendigt?

Fandtes der dog ikke en mere nådig vej

end seks timers svæven mellem liv og død

takket være en forræders kys?

»Kære Fader,« hvisker du åndeløst,

og dit hjerte står næsten stille ved tanken

»Undskyld jeg spørger, men jeg må have det at vide:

Gjorde du det for min skyld?«

Vover vi at bede den bøn? Vover vi at tænke sådan? Kan man forestille sig, at højen med korset er overstrøet med gaver fra Gud til os? Lad os se på det sammen. Lad os tage disse gaver frem og pakke dem ud, som om det var første gang. Måske er det første gang for dig? Når du rører ved dem – når du lader hænderne glide hen over korsets træ, holder tornekronen op i lyset og føler på spydets spids med fingeren – så stands op et øjeblik og lyt. Måske vil du da høre ham hviske:

»Jeg gjorde det alt sammen for din skyld.«